

Tillsyn över färgtillverkare

Inledning

Bakgrund

Miljönämnden utövar tillsyn och kontrollerar att miljöbalkens mål följs vid miljöskyddsobjekten i Trelleborgs kommun. Genom att samordna tillsynen i en tillsynskampanj, t ex ”Tillsyn över färgtillverkare”, kan arbetet utföras effektivare.

Vid tillsynen över färgtillverkare kontrollerades att företagen följer miljöbalkens allmänna hänsynsregler, som bl a säger att ”Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljö”.

Miljönämnden skall som tillsynsmyndighet kontrollera efterlevnaden av miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse. Enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) tilldelas tillstånds- eller anmälningspliktiga verksamheter en kod utifrån SNI (svensk näringsgrensindelning).

Färgtillverkarna i kommunen är klassade med anmälningsplikt enligt följande: SNI-Kod 24.3-2, med beteckning C (anläggning för tillverkning av färg, lack, tryckfärg mm för en produktion av mer än 1 ton men högst 1000 ton per år).

I kommunen finns även en färgtillverkare, som länsstyrelsen utövar tillsyn över, med följande klassning: SNI-Kod 24-3.1 med beteckning B, nämligen ANI Printing Inks AB.

Mål

Enligt Sveriges nationella miljö kvalitetsmål om giftfri miljö skall miljön vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

Som en del av detta nationella miljö kvalitetsmål arbetar miljöförvaltningen genom ”Tillsyn över färgtillverkare” för att minimera utsläpp av miljöfarliga ämnen till luft, mark och vatten samt att riskerna med hanteringen av kemiska produkter minskar. Vattenvårds-, luftvårds-, kemikalie- och avfallsfrågor är aktuella på färgindustrierna.

Avgränsning

Tillsynen inriktades på de tre färgtillverkare i kommunen, som miljönämnden har tillsyn över, varav alla tre är anläggningar för tillverkning av färg, lack, tryckfärg mm för en produktion av mer än 1 ton men högst 1000 ton per år.

Tillsynen av färgtillverkarna bedrevs under tiden juni till september 2004.

Tillsynsmetodik

Vid inspektionerna användes inspektionsprotokoll. Inspektionsprotokoll och förslag till beslut översändes till företagen. Efter att yttrandetiden gått ut, översändes besluten.

Vid inspektionerna genomgicks följande moment:

- Företagen fick information om miljöbalken, bl a egenkontroll, eventuell anmälningsplikt och miljöstraffavgifter
- Enligt förordningen om egenkontroll skall alla företag med verksamhet som omfattas av miljöbalken, upprätta ett egenkontrollprogram
- Förändringar i SNI-kod och klassning enligt miljöbalken diskuterades vid inspektionerna.

Regelöversikt

Miljöbalken är tillämplig på färgtillverkarna oavsett storlek och verksamhetsinriktning.

Egenkontroll

Förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll gäller för alla verksamhetsutövare med yrkesmässig verksamhet, som skall anmälas eller kräver tillstånd enligt miljöbalken. Förordningen gäller inte frågor som rör arbetsmiljön. Enligt förordningen skall det finnas en fastställd och nedskrivna fördelning av ansvaret för de frågor som gäller för verksamheten enligt miljöbalken och alla föreskrifter som meddelats med stöd av miljöbalken.

Det skall finnas rutiner för att kontrollera att utrustning för drift och kontroll hålls i gott skick, för att förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön. Kontrollen skall finnas nedskrivna.

Verksamhetsutövaren skall kontinuerligt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultat av undersökningar och bedömningar skall skrivas ned.

Om en driftstörning eller liknande händelse inträffar som kan leda till olägenheter för människors hälsa eller miljön, skall tillsynsmyndigheten (miljönämnden) omedelbart underrättas.

Verksamhetsutövaren skall förteckna de kemiska produkter som hanteras och som kan innebära risker från hälso- eller miljösynpunkt.

Förteckningen skall innehålla följande uppgifter om produkterna:

1. Produktens namn,
2. Omfattning och användning av produkten,
3. Information om produktens hälso- och miljöskadlighet, samt
4. Produktens klassificering med avseende på hälso- eller miljöfarlighet.

Färgtillverkarna i Trelleborgs kommun

De tre färgtillverkare i kommunen, som miljönämnden har tillsyn över, är alla anläggningar för tillverkning av färg, lack, tryckfärg mm för en produktion av mer än 1 ton men högst 1000 ton per år. Tillsynen på Cemart AB och Cromos AB har skett med anledning av anmälan om miljöfarlig verksamhet i samband med ägarbyte.

Produkter

Vid de tre färgindustrierna tillverkas olika typer av färg. Vid Protega AB (fd Hensotherm AB) tillverkas vattenburen brandskyddsfärg. Vid Cromos AB (fd PColor Färg AB) tillverkas vattenbaserade färger för utomhusbruk (kalk-, silikat-, silikonharts-, och dispersionsfärger) samt för inomhusbruk (vägg- och takfärg och lasyrfärg). Vid Cemart AB produceras färgprodukter (BI-box, vattenbaserad golvlack, vaxemulsion samt lösningsmedelsbaserad golvfärg eller golvolja på alifatbas). Tillverkningen innebär blandning av råvaror i dissolvrar, pulverblandare, rörblandare för spackel och knådare för kitt och linolja.

Kemikaliehantering

Färgindustrierna använder olika polymerbaser, bindemedel, tillsatsmedel, fyllnadsmedel, färgpigment samt en del lösningsmedel som råvaror i produkterna. Både råvarunamn och produkt-namn är handelsnamn, vilket gör att det kan vara svårt att genomskåda innehållet. Varuinformationsblad finns att tillgå antingen hos företaget (Cemart AB) eller på företagets hemsidor på Internet (Protega AB och Cromos AB).

Utsläpp till vatten

Två företag saknar avlopp i produktionslokalen (Cemart AB och Cromos AB). För att skydda omgivningens dagvattensystem har miljönämnden beslutat att Cemart AB och Cromos AB lokaler skall förses med någon typ av invallning, så att eventuellt utsläpp begränsas till produktionslokalen. Protega AB har ett utsläpp av tvättvatten, som passerar en 2-kammarbrunn innan den avgår till spillvattennätet. Det mesta avfallet hamnar i 2-kammarbrunnen, som tömms 2ggr/år, men företaget skall enligt beslut utreda innehållet i tvättvattnet. Protega AB och Cemart AB har möjlighet att med s.k. tättingar avspärra dagvattenbrunnarna, när transporter sker av farligt gods eller farligt avfall till och från företaget.

Utsläpp till luft

Utsläpp till luft sker i form av stoft. För Cemart AB och Cromos AB gäller att stofthalt i utgående ventilationsluft inte får överskrida 10 mg/m^3 ntg, vilket framgår av deras respektive egenkontrollprogram. Båda företagen har reningsanläggning i form av stoftavskiljare och mikrofilter eller filter. Protega AB har två kamasfilter. Obligatorisk ventilationskontroll skall utföras vart 3:e år enligt egenkontrollprogrammen.

Avfall

Farligt avfall

Vid Cemart AB uppkommer tvättvatten, som kommer att omhändertas som farligt avfall. Vid Cromos AB uppkommer tvättvatten och filter som hämtas av RECI-SAKAB som farligt avfall. Vid Protega AB uppkommer färgslam/år i två-kammarbrunnen. Två-kammarbrunnen tömms 2 ggr/år av PULS, som kör färgslammet till SYSAV Kemi AB i Malmö. Tvättvatten respektive filter har klassats enligt avfallsförordningen.

Övrigt avfall.

Vid Cemart AB uppkommer plåtemballage och papper, som sorteras och avhämtas i containrar av Carl F i Malmö. Vid Cromos AB uppkommer plåtavfall och brännbart avfall, som sor-

teras och avhämtas i containrar av Carl F i Malmö. Vid Protega AB sorteras emballage-plast och wellpapp samt metall i containrar som avhämtas av Alterstam i Malmö. Dessutom sorteras hushållsavfall och kontorsavfall i var sin tunna.

Buller

Naturvårdsverkets råd och riktlinjer 1978:5 "Riktvärden för externt industribuller" har status som allmänna råd och bör tillämpas. Inga bullermätningar har utförts, men inga klagomål har inkommit till miljönämnden angående buller. Cemart AB och Cromos AB åtar sig i sitt egenkontrollprogram att mäta buller, om behov uppstår.

Egenkontroll

Miljönämnden erinrade i beslut till respektive företag om kravet att upprätta egenkontrollprogram, vilka följer förordningen om verksamhetsutövares egenkontroll (SFS 1998:901). Lagtexten bifogades besluten. Dessutom förelades två företag om att komplettera befintligt egenkontrollprogram med riskanalys.

Uppföljning av besluten kommer att ske.

MILJÖFÖRVALTNINGEN

Lilian Flygare Ivarsson
Miljöinspektör